

- [Електронний ресурс].- Режим доступу:
http://www.dcz.gov.ua/control/uk/statdatacatalog/list/category?cat_id=30543
- 5.Експерт: девальвация гривны в этом году может превысит 30 грн за доллар [Електронний ресурс]. - Режим доступу:
<http://rian.com.ua/economy/20150624/369494400.html>
- 6.Якою буде інфляція в 2016 році в Україні (індекс інфляції) [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://2016rik.com.ua/2015/07/yakoyu-bude-inflyaciya-v-2016-roci-v-ukraini-indeks-inflyacii/>

УДК: 331.101

Солод М.А.,
канд. екон. наук,
старший науковий співробітник,
ІЕП НАН України

ВПЛИВ РОЗВИТКУ ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНИХ ВИРОБНИЦТВ НА СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВУ СФЕРУ

Трансформація соціально-трудової сфери є однією з визначальних рис сучасного етапу розвитку світогосподарської системи, пов'язаного із зростанням стратегічної нестабільності як в регіональному, так і в ресурсно-виробничому вимірі. Значущість змін, що відбуваються, для кожної людини і для держави в цілому потребує поглиблення уявлень про сутність трансформацій, виявлення передумов, закономірностей та імперативів розвитку соціально-трудової сфери в умовах становлення нового світового устрою і прискорення глобалізаційних процесів.

Дослідженню теоретико-методологічних і прикладних аспектів трансформації соціально-трудової сфери присвячена значна кількість наукових праць як в Україні, так і за її межами, зокрема, роботи Н. Волгіна, В. Геєця, Б. Генкіна, О. Герасименко, Р. Капелюшнікова, А. Колота, А. Кудряченко, Е. Лібанової, С. Мельника, І. Новака, А. Чухно та ін. Однак, незважаючи на зроблений ними вагомий внесок, існує потреба подальшого опрацювання проблем, існуючих в цій сфері, врахування впливу сучасних чинників

внутрішнього і зовнішнього середовища, що склало мету доповіді, віддзеркаленої в даних тезах, і обумовило її актуальність.

Одним з головних зовнішніх викликів для нашої держави є новий етап технологічного розвитку глобальної системи, що супроводжується масштабними структурними змінами, а також збільшенням значущості внеску людського капіталу в економічне зростання. На тлі глобальної економічної нестабільності в розвинених країнах світу активно формується нова технологічна база довгострокового зростання, значні інвестиції вкладаються в такі сфери, як створення нових матеріалів, нанотехнології, інформаційні технології, фармацевтика і біотехнологія, мікроелектроніка, системотехніка, фотоніка, високими темпами оновлюються технології в освіті і охороні здоров'я.

Внутрішніми викликами для України виступають низька якість інституційного середовища та інфраструктури, недостатня ефективність і незбалансованість виробничої і фінансової систем, що обумовлює недостатню спрямованість на забезпечення виробництва високотехнологічної продукції, відповідної сучасним потребам ринку та світовим стандартам. Якщо у європейських країнах експорт високотехнологічної промислової продукції складає за даними Світового банку 15-27% від загального обсягу експорту, то в Україні він дорівнює близько 5% [1]. Продуктивність праці в Україні в 6,2 рази нижче, ніж у США, в 5,1 рази нижче, ніж у Франції, в 4,2 рази – ніж у Німеччині [2].

Сукупність викликів і несприятливих умов розвитку визначає як основну мету на сучасному етапі підвищення конкурентоспроможності вітчизняної соціально-економічної системи на основі впровадження високих технологій та інтенсивного зростання продуктивності праці.

Втім, сьогодні все більшого розуміння набуває той факт, що в центрі всіх трансформацій знаходиться людина, для задоволення потреб якої сьогодні створюються нові технології, а її інтелектуальний ресурс є одним з найважливіших, найпріоритетніших національних ресурсів розвитку.

Впровадження нових високих технологій у всіх секторах економіки висуває як необхідну умову формування фахівця нового типу, що поєднує в собі високий рівень освіти, професійної компетенції, ділових і духовно-етичних якостей.

Розвиток в Україні соціально-трудової сфери, яка має відповідати завданням розбудови високоефективної економіки на основі інноваційної моделі і високих технологій, в значному ступені стримується вадами існуючої системи соціально-трудових відносин, наслідками яких стало зниження ефективності використання трудового потенціалу суспільства в цілому; позбавлення людини гарантій зайнятості; посилення соціального і майнового розшарування серед працівників однакового кваліфікаційного рівня; зростання масштабів безробіття у зв'язку з низьким рівнем професійної і територіальної мобільності працівників, а також прихованого безробіття; розповсюдження практики виплати офіційно не врахованої і не декларованої заробітної плати.

Така ситуація потребує активізації зусиль, в першу чергу, з боку держави, оскільки складність і масштабність завдань переходу до нової моделі соціально-економічного розвитку є досить тривалим процесом і потребує значних фінансових і ресурсних витрат. В сучасних умовах суттєвої обмеженості коштів представляється доцільним визначити ряд проектів і програм державної значущості, для яких слід в першочерговому плані готувати фахівців і висококваліфікованих працівників відповідно до найвищих світових стандартів. Формування в рамках таких проектів певної «критичної маси» фахівців світового рівня значною мірою сприяло би процесу переорієнтації економіки в напрямку розвитку високих технологій, дозволило б змінити якість трудового потенціалу країни, а також надати необхідний імпульс реформуванню соціально-трудової сфери у відповідності сучасним викликам і євроінтеграційним прагненням України.

Література

1. High-technology exports (% of manufactured exports) [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://data.worldbank.org/indicator/TX.VAL.TECH.MF.ZS/countries>

2. World Development Indicators [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://data.worldbank.org/indicator/SL.GDP.PCAP.EM.KD>

УДК 332.1

Бугайчук Н. В.,
аспірант,

Качмар Н.Я.,
аспірант,

Львівська комерційна академія

НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «СОЦІАЛЬНИЙ КОМПЛЕКС»

Завданням інтеграційних процесів країн у новий світовий порядок є забезпечення розвитку соціальної сфери як основного механізму економічного розвитку. Формування високого рівня життя населення забезпечується збереженням освітнього, інтелектуального, культурного, духовного та фізичного розвитку людей. Для цього необхідно створити сприятливі умови для розвитку соціальної сфери.

Варто зазначити, що науково-технічний прогрес зумовлює вихід на ринок широкого спектру інноваційних послуг, пов'язаних з інформаційними технологіями, комп'ютеризацією, новими способами комунікацій; знімає бар'єри при наданні послуг на відстані, стимулює розвиток міжнародного ринку послуг, відтак науково-технічний прогрес значною мірою забезпечуватиме розвиток соціальної сфери. Таким чином, прискорені інноваційні зміни, обумовлені науково-технічним прогресом, сприяли загальному соціально-економічному розвитку, підвищенню рівня життя населення [1, с.17-19].

В.І. Куценко та Я.В. Остафійчук, розглядають соціальну сферу як сукупність матеріальних, фінансових і трудових ресурсів, а також різноманітних відносин, які виникають у процесі їх взаємодії. Науковці